

Prästlönetillgångar i Visby stift (org.nr 834002-0547)

Årsredovisning

2021

Innehållsförteckning

Prästlönetillgångar i Visby stift (org.nr 834002-0547)	1
Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning.....	10
Balansräkning.....	11
Kassaflödesanalys	14
Noter.....	15
Revisionsberättelse.....	24

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Prästlönetillgångar i Visby stift (med säte i Visby org.nr. 834002–0547) har sitt ursprung i fastigheter som donerades till kyrkan i syfte att avkastningen skulle användas för att avlöna församlingens präster. Numera går avkastningen till hälften till det inomkyrkliga utjämningsystemet och resten direkt till de församlingar som ursprungligen fick donationen.

Det stora flertalet av prästlönetillgångar härstammar från medeltiden. När prästlönefastigheter säljs uppkommer en annan form av prästlönetillgång, de så kallade prästlönefonderna. Detta tillgångsslag utgör således medel från försäljning av prästlönefastigheter. Prästlönetillgångarna består av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefonder.

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftelseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas såsom självständiga rättssubjekt. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt.

Likaså har i lag klarlagts att prästlönetillgångar ska förvaltas av Svenska kyrkan med ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag till stiftens styrelse. I stiftsstyrelsens uppdrag ingår att ta hand om den ekonomiska förvaltningen och att förvalta stiftets egendom om detta inte ska skötas av någon annan. Stiftsfullmäktige kan, istället för stiftsstyrelsen, utse särskild nämnd som tilldelas uppgiften att förvalta stiftets prästlönetillgångar. I Visby stift är en egendomsnämnd utsedd för denna uppgift.

Prästlönetillgångarna är till sin karaktär snarlika avkastningsstiftelser. Stiftelselagen är dock inte tillämplig. Att endast avkastningen får användas för ändamålet ska garantera att den förmögenhet som prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Kapitalvärdeskyddet för prästlönefonden kommer i uttryck i kyrkoordningens krav på årlig värdesäkring och prästlönefastighetskapitalet är i sig värdeskyddat utifrån antagandet att fastighetspriserna över tiden följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Prästlönetillgångar i Visby stift förvaltar 107 prästlönefastigheter, fördelat på över 200 skiften, och en prästlönefond. Total areal för prästlönefastigheterna uppgår till ca 10 500 ha. Under 2011 beslutade stiftsfullmäktige att stiftet ska tillämpa Svenska kyrkans finanspolicy i den del som avser etiska riktlinjer. Prästlönefondens placeringar följer numera dessa etiska riktlinjer.

Nya beskattningsregler från och med 2014 innebär att prästlönetillgångarna inte längre är skattskyldiga för kapitalinkomster. Kapitalförluster blir ej heller längre avdragsgilla. Prästlönetillgångarna jämställs med stiftelser i all skattelagstiftning där ej annat anges.

Alla belopp i denna årsredovisning uppges i tusentals kronor (tkr) där inte särskilt anges.

Resultat och ställning

Årets resultat 3 849 tkr överstiger det budgeterade 1 574 tkr med 2 275 tkr. Det beror framförallt på lägre kostnader än budgeterat varav en del är Coronarelaterade.

Skog överskred budgeterat resultat med 988 tkr, delvis tack vare beräkning framtida skogsvårdsavsättning men också höjningen av timmerpriserna under året och mindre utförd skogsvård. Utfallet på Jord kontra budget blev också bättre, 1 070 tkr. Högre arrendeintäkter än budgeterat då en del arrendeavtal skrivits om med ett högre belopp än tidigare.

Biskopsgården som ingår i Jord har ett nytt hyresavtal gentemot Visby stift som stipulerar en självkostnadshyra samt en årlig räntekostnad på gjorda investeringar. Ränteintäkten på 140 tkr tillfaller delverksamheten Fond vars överskott blev 217 tkr högre än budgeterat.

Flerårsöversikt

	2021	2020	2019	2018	2017
Rörelsens intäkter, mkr	9 331	18 321	15 231	7 855	8 965
-varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter, mkr	369	8 364	2 585	100	1 000
Årets resultat, mkr	3 849	11 471	8 065	3 056	4 015
Förslag till utdelning	4 000	3 000	3 000	3 500	3 500
Balansomslutning per bokslutsdag	115 383	114 419	106 207	101 942	103 188

Nyckeltal

Vinstmarginal, skog (%)	10,0	2,9	1,8	13,4	5,0
Vinstmarginal, jord (%)	55,0	20,4	30,5	47,8	48,0

Direktavkastning

Direktavkastning, skog (%)	0,2	0,6	0,05	0,2	0,1
Direktavkastning, jord (%)	1,3	0,4	1,1	0,9	1,2
Direktavkastning, fond (%)	2,0	2,0	2,3	2,6	2,6
Direktavkastning förvaltade tillgångar	3,5	3,0	3,4	3,7	3,9

Totalavkastning

Totalavkastning, skog (%)	0,2	0,6	0,05	0,2	0,1
Totalavkastning, jord (%)	1,4	4,8	2,8	1,0	1,2
Totalavkastning, fond (%)	2,0	2,0	10,2	2,6	2,6
Totalavkastning förvaltade tillgångar	3,6	7,4	13,05	3,8	3,9

Schabloniserade marknadsvärden*

förvaltade tillgångar, mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Skog (beräknad)	254,4	254,8	209,4	209,4	208,7
Jord (beräknad)	182,5	191,8	165,9	187,8	173,2
Fond	42,9	33,6	32,7	31,8	33,0
Summa marknadsvärde, mkr	479,8	480,2	408,0	429,0	414,9

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) – uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) – uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) – uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

* Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet * 1,33

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Egendomsförvaltning

Med anledning av pandemin har egendomsnämnden under våren fortsatt med fysiska möten endast för ordinarie, ersättare har deltagit digitalt. Höstens sammanträden genomfördes fysiskt för alla och de som föredrog det kunde delta digitalt. Sammanträdet i september kombinerades med fältkursion. Skogsfastigheter på norra Gotland besöktes och sammanträdet hölls på Forsgården i Lärbro.

Under året genomfördes två års jordbruksomförhandlingar av arrenden. Detta för att komma i fas med långsiktig planering samt att ett lägre inflöde av ärenden under pandemitiden gav möjlighet att genomföra det tidsmässigt.

Efter ca ett års diskussion slöts avtal med Fortifikationsverket om möjlighet för Försvarsmakten/Gotlands regemente att kunna öva på del av fastigheten Hejde Lojsthajd 1:1. Avtalet omfattar ca 1700 ha och ger bl.a. möjlighet till körning på befintliga skogsvägar, öva förläggning samt lösskjutning. Kommunikation med jaktlag, jordbruksarrendator samt hyresgäst i fritidshus är viktigt för att upplägget skall fungera. Avtalet gäller till att börja med ett år och skall utvärderas innan förlängning. Hela arrendeavgiften är utdelningsbar till kyrkan.

Klimat och miljö

I arbetet med Svenska kyrkans färdplan för klimatet har egendomsförvaltningen med hjälp av Natalia Svensson, klimat- och miljöhandläggare, påbörjat arbetet med att ta fram en klimatstrategi för Prästlönetillgångarna. Strategin har sin grund i de mål som ENSO (egendomsförvaltningarnas samarbetsorganisation) gemensamt tagit fram för alla Prästlönetillgångar.

Avtal om solex har tecknats på två fastigheter. Avtalen ger solexföretag rätt att under en begränsad tid undersöka möjligheterna samt söka tillstånd för att etablera solexpark. Om solexpark etableras utgår arrendeersättning baserat på avkastningen från anläggningen. Prästlönetillgångarna i 12 stift har gemensamt startat ett solexprojekt. Projektet har fått medel från nationell nivå med anledning av Svenska kyrkans färdplan för klimatet. En screening av lämpliga fastigheter för solex pågår i stiftet samt att det ska utredas om man gemensamt kan bygga solex för att förse kyrkan med grön el.

Ett stort vindkraftsprojekt på mellersta Gotland har initierats av Vattenfall vindkraft AB. Prästlönefastigheter utgör ca 2000–2500 ha av området som är utpekade av Region Gotland, som lämpligt för vindkraft. Egendomsförvaltningen deltar i en referensgrupp av fastighetsägare för att bevaka frågan. Totalt är det över 100 fastighetsägare inom det utpekade området.

Fastighetsutveckling

Under 2021 har ett litet markområde på norra Gotlands styckats ifrån och sålts. På marken står en kommersiell byggnad och marken såldes till byggnadens ägare. För att komma i fas med markbalansen enligt jordförvärvslagen har egendomsnämnden tagit beslut att två skogsfastigheter kan säljas.

Förvaltningen fick i början av året i uppdrag av egendomsnämnden att fortsätta arbetet med fastighetsförädling i form av tomtexploatering. Ansökan om planbesked är inlämnat för ett större område i Västerhejde samt att undersökning pågår för mindre områden på landsbygden. Några av områdena sammanfaller med de av gotländska utvecklingsbolagens (GUBIS) undersökta områden.

Skog

Torkan 2018 sätter fortfarande sina spår i många områden och i synnerhet där det är gran på grunda jordar. Där har även dubbelögade bastborren och åttatandad granbarkborre fortsatt att angripa så att träden torkat helt. Även vissa tallområden lider kraftigt av torkan. Vissa delar har även helt torkat ut. Skogsstyrelsen har för avsikt att ta in forskare från SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) att utreda vilka skadesvampar som fortsätter angripa de torkstressade tallarna och det har visat sig att svampen honungsskivling har kunnat angripa medelålders tallskog pga torkan. De nysatta plantorna blir alltjämt betade av rådjur och kanin. Vid kända rådjursområden appliceras lammfett på skotten. Vi har även provat att föryngra med fröpuckar på två mindre hyggen väster om Tingstäde träsk för att se om de är mindre begärliga för rådjuren. Omfattningen av avverkningar och skogsvård har varit normal under året.

Finansiella instrument

Egendomsnämndens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av stiftsfullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente antogs under år 2011 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Vid utgången av 2021 hade prästlönefondens värdepappersinnehav ett marknadsvärde på 43 mkr (34 mkr). Marknadsvärdet för de kortfristiga placeringarna av rörelsemedel, likvida medel, uppgick vid utgången av 2021 till ca 18,5 mkr (15,6 mkr).

Framtida utveckling

Egendomsförvaltning

Förhoppningsvis kommer pandemin att avta och egendomsnämnden genomför framöver sina sammanträden fysiskt med möjlighet att delta digitalt för den som ännu önskar. 2022 börjar en ny mandatperiod för förtroendevalda i kyrkan. Under våren 2022 kommer egendomsförvaltningen att genomföra en fältdag för förtroendevalda och stiftskansliets personal för att informera om verksamhet med Prästlönetillgångarna.

Slutet av 2021 och början av 2022 har medfört stora kostnadsökningar för energi. Det kommer att påverka både skogs- och jordbruket. För jordbruket kommer höga elpriser, höga dieselkostnader samt en mycket hög kostnadsökning på gödning att påverka lönsamheten. Hur stor påverkan blir på Prästlönetillgångarna som markförvaltare återstår att se, men från arrendatorerna finns signaler om lönsamhetsproblem.

Fastighetsutveckling

Arbetet med tomtexploatering på prästlönefastigheterna fortsätter. Dock medför arbetet långa ledtider vid exempelvis ansökan om planbesked. En förhoppning är att även satsningar på boende på landsbygden kan bli aktuellt och då gärna på prästlönefastigheter.

I arbetet med att kontinuerligt förbättra produktiviteten på fastighetsinnehavet så har det under senare år köpts några fastigheter. Det medför även att försäljning av fastigheter måste genomföras för att få förvärvstillstånd. Egendomsnämnden har beslutat att två fastigheter kan säljas varav en redan annonserats ut via mäklare.

Klimat- och miljö

Under 2021 genomförde egendomsnämnden tre workshops i samband med nämndssammanträden för att ta fram underlag till en klimatstrategi för Prästlönetillgångarna. Materialet håller på att sammanställas och strategin bör kunna antas under våren 2022.

Arbetet med att ta fram lämpliga fastigheter för storskalig solesproduktion fortsätter under 2022. Projektet görs gemensamt av 12 prästlönetillgångar och har fått finansiering från nationell nivå. En screening av fastigheterna är gjord och skall under våren utvärderas för att sedan avgöra hur de tas till marknaden på bästa sätt. Samtidigt kommer projektet se hur man kan erbjuda kyrkan att köpa grön el producerat på prästlönefastigheter.

I arbetet med eventuell upplåtelse av mark till vindkraft på mellersta Gotland, ett projekt som drivs av Vattenfall vindkraft AB, så fortsätter arbetet i referensgruppen av fastighetsägare. Det är en lång process med miljöprövning osv för att etablera en ny vindpark och Vattenfall räknar med ca 10 år innan någon byggnation skulle kunna påbörjas. I enlighet med FSC-certifieringen för skogsbruk skall prästlönetillgångarna ta in synpunkter på vindkraftsplanerna. Detta görs genom annonsering i lokalpress och inkomna synpunkter skall överlämnas till projektör för att ta med i miljötillståndsansökan.

Förvaltargruppen för alla prästlönetillgångar har gemensamt beställt en kolbalansberäkning för skogsbruket i varje stift. Beräkningarna har genomförts av Skogforsk (Rolf Björheden). Beräkningen visar skogsbrukets koldioxidinlagring, upptag och utsläpp samt ger tips på åtgärder för att sänka utsläppen, se nästa sida om klimateffekter.

Skog

På virkesmarknaden har det börjat vända uppåt för det sågbara sortimentet. För massaveden är det fortfarande neråt pga industrins ovilja att höja priset. Bränslemarknaden ligger stilla pga. granbarkborrehärjningarna på fastlandet och nere i Europa. Dessa börjar emellertid nu avta. Pga. torkan så får vi vara försiktigare med att avverka på grunda jordar och ställa mer skärmar för att mildra uttorkningen. Länsstyrelsen har visat intresse för att ge bidrag för åtgärder i igenväxta lövskogsmarker och detta har vi för avsikt att följa upp. FSC har fått nya stadgar som gör att mer skog måste sparas vid åtgärder i den produktiva skogen samt att hålla nere hyggesstorleken. Art- och fågeldirektivet har seglat upp med nya krav på hänsyn.

Klimat effekter av skogsbruket på Visby stift 2021

Stiftet är regionalt en betydande skoglig aktör som förvaltar 7 550 ha produktiv skogsmark, varav 30 % med restriktioner av olika slag, mestadels i form av särskild naturhänsyn. Skogen domineras av barrträd, inslaget av lövträd är 14 % av volymen och ökade något under 2021. Vi vet idag att skog har stor betydelse för klimatet genom

- sin förmåga att ta upp koldioxid, som är den viktigaste växthusgasen
- att den stående skogen lagrar infångat kol i trädens biomassa
- att de produkter som kan tillverkas av det skördade virket kan ersätta till exempel betong, stål, plast och fossila bränslen. Därmed minskar de klimatdrivande utsläppen av fossilt kol.

Detta innebär att skogsbrukets åtgärder, skötselbeslut och metodval inte bara påverkar ekonomi och virkesproduktion utan också får en tydlig inverkan på den s.k. kolbalansen som, tillsammans med substitutionseffekten, utgör ett mått på skogens klimatpåverkan. Nedan sammanfattas kolbalansen för Visby stifts skogsbruk. Endast produktiv skogsmark, där skogsförvaltaren genom sina beslut påverkar skogens utveckling och utseende, ingår i analyserna.

Skogen lagrar 3,7 miljoner ton koldioxid och binder varje år ytterligare 38 000 ton

Visby stifts skog har ett virkesförråd på ca 790 000 m³sk (skogskubikmeter), motsvarande 1,2 miljoner ton koldioxid. Dessutom finns ett mycket stort förråd av kol i stiftets skogsmark, motsvarande 2,5 miljoner ton CO₂. Förrådet av markkol ökar långsamt, med motsvarande ca 650 ton CO₂ per år. Skogens tillväxt är en snabbare process. Den årliga tillväxten är 25 000 m³sk (37 000 ton CO₂). Volymen avverkning och övriga avgångar låg under 2021 på nivån 19 000 m³sk. Detta innebär att virkesförrådet under 2021 ökat med motsvarande 9 000 ton koldioxid.

Skogsbrukets fossila utsläpp är ca 100 ton CO₂/år

Stiftets skogsbruk med skogsvård och avverkning, virkes- och persontransporter samt väghållning ger upphov till utsläpp av koldioxid från förbränningsmotorer. För Visby stift beräknades att utsläppen totalt ligger på 150 ton koldioxid per år. Men reduktionskravet på motorbränslen innebär att endast 100 ton är koldioxid av fossilt ursprung. De viktigaste posterna är avverkning och terrängtransport som står för 62 % av utsläppen samt virkestransport och väghållning med 30 %, en ovanligt låg andel, beroende på korta transportavstånd. Resterande 8 % utsläpp härrör från persontransporter och olika skogsvårdsarbeten som markberedning, plantering och röjning.

Stiftets virke sänkte utsläppen av fossil CO₂ med 18 000 ton - men klimatnyttan kan öka!

De virkesprodukter som försålts under 2021 har, genom substitutionseffekter, lett till att utsläppen av fossil koldioxid minskat med 18 000 ton. Denna effekt skulle kunna öka betydligt om en större del av de avverkade trädens biomassa tog tillvara, till exempel i form av skogsbränsle. För närvarande tillvaratas inte all tillgänglig grot från stiftet. Klimatnyttan av stiftets skogsbruk kan även ökas genom en ambitiös skogsvård, inriktad på hög tillväxt, val av bästa plantmaterial etc.

För att minska de fossila utsläppen utgör transporterna det enklaste åtgärdsområdet. Om stiftets persontransporter helt sker t.ex. med HVO100 och med el skulle de fossila CO₂-utsläppen för persontransporter minskas med ett halvt ton. Om stiftet kan bidra till att de åkerier som transporterar stiftets virkesprodukter enbart kör på biodrivmedel, vilket är tekniskt möjligt, så finns en potential att sänka de fossila utsläppen med ytterligare ca 25 ton CO₂/år.

Förslag till vinstdisposition

Vinstdisposition sker i enlighet med bestämmelserna i KO 44:4 och 46:5. Särskild förteckning lämnas i bilaga och visar den samlade utdelningen specificerad på respektive mottagande församling/pastorat utifrån gällande andelstal.

Eftersom det inte kapitaliserats tillräckligt för åren 2015-2020 så görs här en omfördelning från de disponibla vinstmedlen till de balanserade vinstmedlen med 2 098 tkr utöver det som redan avsatts under tidsperioden.

	2021	2020
Disponibla vinstmedel från föregående år	8 667	8 685
Justeringar av disponibla vinstmedel 2015-2020	-2 098	
<u>Tillkommer disponibelt årsresultat</u>	<u>1 813</u>	<u>2 982</u>
Summa	8 382	11 667

Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

-Att till församlingar/pastoraten utdela	2 000	1 500
-Att till nationell nivå utdela	2 000	1 500
<u>-Att återstående medel överförs i ny räkning</u>	<u>4 382</u>	<u>8 667</u>
Summa	8 382	11 667

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Resultaträkning	Not	2021	2020
Belopp i tkr			
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3	8 069	9 136
Intäkter prästlönefond	4	893	821
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		369	8 364
Summa rörelsens intäkter		9 331	18 321
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-2 226	-3 786
Kostnader för inhyrd personal	5	-1 346	-1 460
Övriga externa kostnader	6,7	-1 612	-1 145
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	9	-174	-174
Summa rörelsens kostnader		-5 358	-6 565
Rörelseresultat		3 973	11 756
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		180	70
Resultat efter finansiella poster		4 153	11 826
Bokslutsdispositioner	14	0	-216
Skatt på årets resultat	8	-304	-139
Årets resultat		3 849	11 471

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	3 849	11 471
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 667	-125
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10	-250	-8 364
Avgår inträngsersättning allframtid	-119	
Årets disponibla resultat	1 813	2 982

Balansräkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter	9	67 552	67 708
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	10	565	531
		68 117	68 239
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	11	27 827	24 827
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	11	63	62
		27 890	24 889
Summa anläggningstillgångar		96 007	93 128
Omsättningstillgångar			
Varulager		0	0
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		375	117
Övriga fordringar		3	3
Skattefordringar		393	517
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	62	5 093
		833	5 730
Kortfristiga placeringar			
Kassa och Bank	13,17	18 543	15 561
Summa omsättningstillgångar		19 376	21 291
Summa tillgångar		115 383	114 419

Balansräkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		57 937	58 111
Prästlönefondskapital		45 020	40 712
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		6 569	8 685
Årets disponibla resultat		1 813	2 982
Summa eget kapital		111 339	110 490
Obeskattade reserver	14		
Periodiseringsfond tax 2021		216	216
Avsättningar	15		
Avsättning skogsvård		1 476	1 377
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		764	548
Övriga skulder		668	886
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	920	902
Summa kortfristiga skulder		2 352	2 336
Summa eget kapital och skulder		115 383	114 419

Eget kapital

Det egna kapitalet i prästlönetillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådan kapital som inte får användas till utdelning/utjämningsavgift) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen nedan.

Förändring av eget kapital	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Prästlönefastighetskapital-	Prästlönefonds-kapital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat
EGET KAPITAL				
Ingående balans 2020-01-01	58 286	32 048	6 349	5 336
Omföring av föregående års resultat			5 336	-5 336
Köp/försäljning prästlönefastighet				
Bokfört värde	0	0		
Omföring avskrivning byggnad	-174	174		
Omföring				
Årets resultat				11 471
Avsättning till bundet eget kapital:				
Omföring av realisationsvinst fastighet		8 364		-8 364
Värdesäkring enligt KO 46:11		125		-125
Utdelning				
Utdelning till andelsägande				
Församling/samfällighet			-1 500	
Särskild utjämningsavgift till stiftet			-1 500	
Utgående balans 2020-12-31	58 111	40 712	8 685	2 982
Ingående balans 2021-01-01	58 111	40 712	8 685	2 982
Omföring av föregående års resultat			2 982	-2 982
Köp/försäljning prästlönefastighet				
Bokfört värde	0	0		
Omföring avskrivning byggnad	-174	174		
Omföring				
Årets resultat				3 849
Avsättning till bundet eget kapital:				
Omföring av realisationsvinst fastighet		369		-369
Värdesäkring enligt KO 46:11		1 667		-1 667
Samt justering från åren 2015-2020		2 098	-2 098	
Utdelning				
Utdelning till andelsägande				
Församling/samfällighet			-1 500	
Särskild utjämningsavgift till stiftet			-1 500	
Utgående balans 2021-12-31	57 937	45 020	6 569	1 813

Värdesäkring enligt KO 46:11 har skett med 3,9 % (1,1%). Som försäljning av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelse av nyttjanderätt, servitut och annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång.

Kassaflödesanalys	Not	2021	2020
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		4 153	11 826
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		174	174
Ökning/minskning av avsättningar		99	-107
Vinst vid försäljning av finansiella anl.tillgångar		-369	-8 180
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-139	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		3 918	3 713
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Minskning/ökning av varulager		0	32
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		4 732	-3 176
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		16	-368
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 666	201
Investeringsverksamheten (driften)			
Förvärv/tillverkning av materiella/finansiella anläggningstillgångar		-3 047	-4 121
Försäljning av materiella anl. tillgångar		0	8 989
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-3 047	4 868
Kassaflöde före utdelning		5 982	5 069
Utdelning till församling/pastorat och stift		-3 000	-3 000
Årets kassaflöde		2 982	2 069
Likvida medel vid årets början		15 561	13 492
Likvida medel vid årets slut	17	18 543	15 561

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2017 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) ÅRL, begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED). Med stöd av 3 kap 5§ fjärde stycket ÅRL har Prästlönetillgångarna i Visby stift inte räknat om jämförelsetalen och därmed är tidpunkten för övergången för tillämpning av BFNAR 2012:1 den 1 januari 2017.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkten till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke: I den period virket levererats till köparen.
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: I den period virket inmätts.
Rotposter: Vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter: I den period uthyrningen avser.
Ränteintäkter: I enlighet med effektiv avkastning.
Erhållen utdelning: När rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas om överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång, byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	20-67 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med

hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelse på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

Förvaltningen av prästlönetillgångarna indelas i rörelsegrenarna skog, jord och fond. Ytterligare rörelsegrenar kan förekomma, dock endast i de fall att de utgör väsentlig del av nettoomsättningen. I not anges nedanstående information om de oberoende rörelsegrenarna.

Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:	2021	2020
Skog	4 062	5 099
Jord	4 376	12 401
Fond	893	821
<u>Summa</u>	<u>9 331</u>	<u>18 321</u>

Rörelse resultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:

Skog	408	1 497
-varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång	0	0
Jord	2 602	9 311
-varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång	369	8 364
Fond	839	663
<u>-varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa rörelseresultat	3 849	11 471
-varav realisationsvinst vid avyttring av anl.tillgång	369	8 364

Not 3 Nettoomsättning

Nettoomsättning prästlönefastigheter	2021	2020
<i>Intäkter skog</i>		
Leveransvirke	3 690	4 735
Jaktarrenden	233	176
<u>Övriga intäkter</u>	<u>139</u>	<u>188</u>
Nettoomsättning skog	4 062	5 099
<i>Intäkter jord</i>		
Jordbruksarrenden	2 982	2 754
<u>Övriga intäkter, varav hyror 763 tkr (763 tkr)</u>	<u>1 025</u>	<u>9 647</u>
Nettoomsättning jord	4 007	12 401

Not 4 Intäkter prästlönefond

<u>Intäkter prästlönefond</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Utdelningar	893	821
Reavinst vid försäljning av ethosfond	0	0
<u>Räntor</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	893	821

Not 5 Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 1,9 heltidstjänster (2,1 heltidstjänster).

Not 6 Operationella leasingavtal

	2021	2020
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom 1 år	485 000	444 000
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	0	0
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	837 036	729 878

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av förvaltningsavgifter till Skogssällskapetets Förvaltnings AB, administrativa avgifter till Visby stift samt fastighetsskötselavgifter för Biskopsgården till Visby domkyrkoförsamling. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte.

	2021	2020
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	3 723 447	2 983 811
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	10 089 749	8 660 319
Förfaller till betalning senare än fem år	24 448	862 820
Under perioden erhållna leasingavgifter	3 745 138	3 392 141

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrenden samt hyresintäkter för Biskopsgården från Visby stift.

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2021	2020
Kvalificerade revisorer		
Grant Thornton Visby:		
Revisionsuppdrag	33	33
Redovisningsrådgivning	3	2
Övriga valda revisorer, lekmannarevisorer		
Revisionsuppdrag	1	1

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 8 Skatt på näringsverksamhet

	2021	2020
Aktuell skatt	0	0
Skatt på årets resultat	-326	-139
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	1 584	649
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (%)	0	0
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader i den skattepliktiga näringsverksamheten	0	0
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	22	0
Redovisad skattekostnad	-304	-139

Not 9 Prästlönefastigheter

	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	68 969	65 282
Inköp	0	4 078
Omklassificeringar (+/-)	18	0
Försäljningar och utrangeringar	0	-391
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	68 987	68 969
Netto anskaffningsvärde	68 987	68 969
Ingående avskrivningar	-1 261	-1 087
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-174	-174
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 435	-1 261
Utgående redovisat värde	67 552	67 708
Taxeringsvärden		
Mark	301 000	297 066
Byggnader	27 436	22 730
	328 436	319 796

Not 10 Pågående nyanläggning

Ingående balans	531	905
Utgifter under året	46	43
Under året färdigställda tillgångar	-12	-417
Utgående redovisat värde	565	531

Pågående nyanläggningar avser tomtexploatering på Fårö och Västerhejde 2. Saldot på 566 tkr består av tomtexploateringskostnader sedan 2015 varav 519 tkr på Fårö och 47 tkr på Västerhejde 2. Under 2020 har resterande nio tomter på Västerhejdeprojektets första del sålts. Under 2021 har andra delen av Västerhejdeprojektet påbörjats.

Not 11 Prästlönefondsmedel

Värdepappersinnehav	Anskaffningsvärde	Redovisat värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Långfristiga värdepappersinnehav			
Onoterade aktier	63	63	63
Noterade aktiefonder	13 759	13 759	30 211
Noterade räntebärande värdepapper	12 654	12 654	14 068
Summa värdepappersinnehav	27 890	27 890	42 928

Förändring prästlönefondsmedel	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	24 890	24 890
Investeringar under året	3 000	0
Försäljningar/avyttringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	27 890	24 890
Utgående redovisat värde	27 890	24 890

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021	2020
Försäkringspremier	62	32
Upplupna ränteintäkter	0	59
Övriga poster (2020: varav fsg. Västerhejde 4 940 tkr)	0	5 002
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	62	5 093

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 13 800 tkr (13 368 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 14 Bokslutsdispositioner

	2021	2020
Periodiseringsfond tax 2021	216	216
Summa bokslutsdispositioner	216	216

Not 15 Avsättningar

	2021	2020
Avsättning vid årets början	1 377	1 484
Nya avsättningar	99	0
Justeringar till följd av förändringar av nuvärden	0	0
Ianspråktaget belopp	0	-107
Återfört outnyttjat belopp	0	0
Avsättning vid årets slut	1 476	1 377

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021	2020
Förutbetalda arrendeintäkter	790	664
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	130	238
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	920	902

Not 17 Likvida medel

<u>Specifikation av likvida medel vid årets slut</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Kassa	0	0
Swedbank huvudkonto	13 800	13 368
Skogssällskapets klientmedelskonto	3 496	2 003
Övriga bankkonton	1 247	190
<u>Kortfristiga placeringar</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa likvida medel	18 543	15 561

Visby 2022-03-29

Gunnar Lindby
Ordförande

Börje Bendelin
Vice ordförande

Karl-Johan Johansson

Sven Sandström

Arne Nyroth

Min revisionsberättelse har avlämnats den 5/5.....2022

Anita Levander

Barbro Björkander

Per Tellström

Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till stiftsfullmäktige i Prästlönetillgångarna i Visby stift
Org.nr. 834002-0547

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångarna i Visby stift för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångarna i Visby stifts finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Den auktoriserade revisorns ansvar" samt "Den förtroendevalde revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av bl.a. av redovisning av kyrkoreserver och skogstillstånd (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Egendomsnämnden ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar egendomsnämnden för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om egendomsnämnden avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att egendomsnämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är

otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett pastorat inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera egendomsnämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångarna i Visby stift för år 2021.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Egendomsnämndens ansvar

Egendomsnämnden ansvarar för stiftets organisation och förvaltning av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av egendomsnämnden i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Visby den 5/5 2022

Anita Levander

Auktoriserad revisor Far

Per Tellström

Barbro Björkander

KYRKORESERVAT

Redan 1992 invigdes Visby stifts första kyrkoreservat, Salmbärshagen i Stenkyrka. Totalt finns nu 16 kyrkoreservat omfattande 276 ha. Till dessa ska räknas de hävdade ängen som inte ingår i tidigare kyrkoreservat. Staten via Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har löst in skogen på 190 ha.

Reservaten är belägna på följande fastigheter:

Socken	Namn	Areal
Alskog	Prästänget + betesäng	4,3
Anga	Prästänget + f d änge	7,8
Ardre	Ardre annex - sumpskog, vät, hällmark, fornåker och Mullvalds - ängsmark, bete, hävdad äng	51,3 17,9
Hamra	Hamra annex - lövskog m. m.	7,1
Hejde	Hajdgårde - gravfält Kauparve - bokskog	4,4 0,2
Hejnum	F d äng, lövskog, hävdad äng, hällmark	30,3
Lummelunda	Lövskog, f d äng	17,2
Lärbro	Barrskog, bete	35,2
Mästerby	Mästerbyänget – lövskog, f d äng hävdad äng	16,6
Stenkumla	Prästänget – hävdad äng, ravin, bete	6,9
Vall	Gammal barrskog	2,6
Östergarn	Prästänget – hävdad äng, lövskog	19,3
Lojsta	Kyrkbackar och Storänge – lövskog, bete, änge, ravin med barrskog, berg	44,6
Bäl	Aränge – gammal kulturmark med hus- grunder. Tidigare täckt av skog.	10,7
Totalt Kyrkoreservat		276,4 ha
Fleringe	Hässleänget - lövskog, f d äng, hävdad äng	10,2
Hellvi	Hammarsänget - f d äng, lövskog, hävdad äng	14,7
Stenkyrka	Salmbärshagen – hävdad äng, grov ekskog	30,9
Viklau	Klosteränget syd Halla	3,1
Endre Fjälls	Biotopskydd	2,0
Ardre	Mullvalds änge	4,8
Hejnum	Hejnum hällar	94,3
Gerum	annex	8,7
Hejde	Fonnsänget	15,0
Anga	Trullhalsar, Sandviken	6,2
Totalt naturreservat och biotopskydd		189,9 ha

Skogstillstånd och Åtgärder

Skogsmark produktiv, ha 7 575 ha

Restriktionsområden

Naturvård orörd (NO)	890 ha	11,7 %
Naturvård skötsel (NS)	594 ha	7,8 %
Produktion med förstärkt hänsyn (PF) 30 % av arealen medtagen	225 ha	2,9 %
Summa	1 709 ha	22,4 %

	Alla målklasser	Enbart PG o PF
Totalt virkesförråd	776 722 m3sk, 103 m3sk/ha	586 541 m3sk, 96 m3sk/ha
Årlig tillväxt, m3sk	25 128 m3sk	22 145 m3sk
Tillväxt	3,3 m3sk/ha och år	3,6 m3sk/ha och år
Medelbonitet	3,7 m3sk/ha	3,9 m3sk/ha
Trädslagsfördelning	Tall 78 %	Tall 83 %
	Gran 8 %	Gran 8 %
	Löv 8 %	Löv 5 %
	Ädellöv 6 %	Ädellöv 4 %

<u>Avverkning, volym m3sk</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Gallring	3 476	5 510	5 500	2 283	5 467
Förnygringshuggning	4337	15 225	15 001	2 897	7 775
<u>Övrig avverkning</u>	<u>367</u>	<u>1 239</u>	<u>1 238</u>	<u>193</u>	<u>74</u>
Summa	8 180	21 974	21 739	5 373	13 316

<u>Skogsvård</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Nyplantering, ha	22	47	21	60	38
Antal plantor, st	50 750	107 800	47 150	133 375	96 050
Hjälpplantering st	2 800	3 500	55 200	65 300	
Röjning, ha	31	45	31	22	103

Uträkning utdelning PLT 2021

för utbetalning under 2022

Total utdelning för
året

4 000 000

Andelsägare, andelstal och utdelning

Pastorat	Andelstal	Utdelning Pastorat	Utdelning nationell nivå	Total utdelning
Burs	4,233	84 660		169 320
Romaklosters Pastorat	27,855	557 100		1 114 200
Eskelhem	6,688	133 760		267 520
Fardhem	5,392	107 840		215 680
Garde	7,312	146 240		292 480
Klinte	8,187	163 740		327 480
Norra Gotlands Pastorat	24,332	486 640		973 280
Stenkumla	4,242	84 840		169 680
Sudrets pastorat	8,797	175 940		351 880
Visby	2,962	59 240		118 480
Summa	100,00	2 000 000	2 000 000	4 000 000